

Enneaegsete laste elule aitamisega väärtustame kõige pisemate inimeste elu

Johannes Kepler, Isaac Newton, Mark Twain, Victor Hugo, Albert Einstein, Winston Churchill, Pablo Picasso ning kümned ja sajad tuhanded teised mehed ja naised on sündinud siia maailma enneaegsetena.

Lapsi, kes sünnivad 37. ja 42. nädala vahel, nimetatakse õigeaegseteks ehk ajalisteks. Lapsi, kes sünnivad enne 37. nädalat, nimetatakse enneaegselt sündinuteks ehk enneaegseteks. Keskmiselt sünnib 5-7% maailma lastest enneaegsena. Eestis sünnib enneaegsena 5,5%, Euroopas umbes 10% lastest. Väga väikeseid enneaegseid (sünnikaal alla 1 500 g ja sündinud enne 32. rasedusnädalat) moodustavad Eestis umbes 1% kõikidest sündidest.

Erinevates riikides on seadusega reguleeritud minimaalne nädalate arv, millest alates keskendub meditsiin aktiivselt, sekkudes enneaegselt sündinud lapse elule aitamisele. Eesti on ühe elujaatavama riigina seadnud piiriks 22 nädala pikkuse raseduse, millest ülespoole keskendutakse enneaegselt sündinud lapse ellujäämisele.

Maailma kõige noorema enneaegse lapse sünd on kantud Guinnessi rekordite raamatusse. Selleks lapseks on 20. mail 1987. aastal Kanadas ilmavalgust näinud James Elgin Guill, kes sündis 624 grammise poisilapsena pärast 21 nädalat ja 5 päeva kestnud rasedust. Tema puhul kardeti sünnijärgseid raskeid komplikatsioone ja erinevate puuete ilmnemist, kuid poisist kasvas normaalne ja terve mees.

Tänapäevane meditsiin suudab aidata ka väga varakult sündinud lapsed elule. Tulevasele täisväärtuslikule elule aluse rajamiseks vajavad enneaegsed lapsed just oma elu algusfaasis, paljudel juhtudel aga kogu oma ülejäänud elu, füüsilist ja vaimset tuge.

Toetust ja mõistmist vajavad nii enneaegsete laste vanemad kui ülejäänud perekond. Ajal, mil ema veedab oma enneaegselt sündinud lapsega haiglas mitmeid nädalaid ja kuid, on tugevalt pärsitud perekonna tavapärase toimine. Mõistmist ja tuge vajavad nii paarisuhe kui pere teised lapsed.

Ligimestena saame enneaegsete lastega peresid toetada mitmel erineval moel:

- teadvustada selliste laste ja nende sünniga kaasnevate teemade olemasolu ühiskonnas;
- jagada vajalikku ja asjakohast informatsiooni;

- aidata perekonda nende elu korraldamisel väga praktilistes ja pealtnäha väikestes, kuid siiski üsna koormavates ja aeganõudvates asjades (poes või apteegis käimine, tegevused pere teistele lastele, jalutada koeraga, jne);
- palvetada igapäevaselt enneaegsete laste ja nende perede eest.

Kõigil on võimalik omalt poolt toetada annetusega ka MTÜ Enneaegsed Lapsed tegevust, et aidata neil arendada välja teenuseid, mida enneaegsete lastega pered enim vajavad. Täpsema ülevaate ühingu tegevusest, samuti annetamise ja muul viisil toetamise võimalustest saab koduleheküljelt:

<https://enneaegsedlapsed.ee/meist/kuidas-meid-aidata/>.

Albert Einstein on öelnud: „*On ainult kaks võimalikku viisi oma elu elamiseks. Esimene on see, kui mõtleme, et imesid ei ole olemas. Teine on see, kui mõtleme, et kõik on ime!*“